

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka i Praworządności

Data posiedzenia: 11 grudnia 2008 roku

Nr posiedzenia: 66

Posiedzeniu przewodniczył: senator Stanisław Piotrowicz – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy — Kodeks postępowania karnego (*druk senacki nr 384, druki sejmowe nr 901 i 1300*).
 2. Rozpatrzenie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 385, druki sejmowe nr 1183 i 1332*).
 3. Rozpatrzenie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 391, druki sejmowe nr 859 i 1299*).
 4. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2009 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania Komisji (*druk senacki nr 388; druki sejmowe 1001, 1298, do druku 1298, 1298-A, do druku 1298-A*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie – członkowie komisji,
 - senator Piotr Zientarski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - sekretarz Stanu Marian Cichosz,
 - dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji Jan Paziowski,
 - dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego Wojciech Sadrakuła,
 - prokurator w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Tomasz Szafrński,
 - prokurator w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Bożena Pacholczyk,
 - sędzia w Departamencie Sądów Wojskowych Mirosław Zamirski,
 - zastępca dyrektora w Departamencie Sądów Powszechnych Grzegorz Wąlejkowski,
 - sędzia w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Łukasz Paszka
 - sędzia w Departamencie Informatyzacji Rejestrów Sądowych Bogdan Pękalski,
 - Ministerstwo Finansów
 - naczelnik Wydziału Wymiaru Sprawiedliwości w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Jarosław Oliwa,
 - naczelnik Wydziału Administracji Państwowej w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Anna Chrobak,
 - naczelnik Wydziału Polityki Społecznej w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Iwona Kulikowska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Grażyna Żywiecka,
 - naczelnik Wydziału Wyznań Religijnych i Oświaty w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Tomasz Rabiej,
 - naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpowodzi w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej

Aneta Cieloch,

- Ministerstwo Obrony Narodowej:
 - naczelny prokurator wojskowy płk Krzysztof Parulski,
 - prokurator w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej płk Jarosław Traczyk,
 - szef Zarządu Dochodzeniowo-Śledczego Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej płk Marek Baranowski,
 - p.o. Szefa Sekretariatu Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej kpt. Karolina Olszak,
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
 - główny księgowy Waldemar Nowak,
 - dyrektor Departamentu Budżetu Władysław Budzeń,
 - dyrektor Biura Finansów Komendy Głównej Straży Granicznej Zdzisław Solawa,
 - dyrektor Biura Finansów Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej Jolanta Glińska,
 - dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Józef Różański,
- Naczelny Sąd Administracyjny
 - wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Roman Hauser,
 - szef Kancelarii Prezesa Jerzy Góral,
 - z-ca Szefa Kancelarii Prezesa Zbigniew Dyzio,
 - główny księgowy Waldemar Maciejak,
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:
 - generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Michał Serzyski,
 - z-ca Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Andrzej Lewiński,
 - główny księgowy Agnieszka Wiśniewska,
- Trybunał Konstytucyjny:
 - Prezes Trybunału Konstytucyjnego prof. Bohdan Zdziennicki,
 - szef Biura Trybunału Konstytucyjnego Maciej Graniecki,
 - główny księgowy Maria Pachwicka,
- Rzecznik Praw Obywatelskich:
 - Rzecznik Praw Obywatelskich dr Janusz Kochanowski,
 - dyrektor Biura Urszula Szkodzińska,
 - główny księgowy Budżetu Irena Koniuszewska,
- Sąd Najwyższy:
 - pierwszy prezes Sądu Najwyższego Lech Gardocki,
 - dyrektor Biura Finansowego Sądu Najwyższego Anna Puzyniak,
 - dyrektor Biura Prezydialnego Sądu Najwyższego Antoni Cyran,
- Instytut Pamięci Narodowej:
 - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu Janusz Kurtyka,
 - zastępca dyrektora Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Rafał Leśkiewicz,
 - zastępca dyrektora Biura Edukacji Publicznej Agnieszka Rudzińska,
 - dyrektor Biura Zamówień Publicznych Mienia i Inwestycji Krzysztof Świeboda,
 - dyrektor Biura Budżetu, Finansów i Kadr Monika Staniszevska,
- Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
 - zastępca kierownika Jan Ciechanowski,
 - dyrektor generalny Andrzej Bida,
 - główny księgowy Zdzisława Gozdan,
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

- zastępca szefa Zdzisław Skorża,
- dyrektor Biura Finansów płk Adam Pluciński,
- Agencja Wywiadu:
 - zastępca szefa Piotr Jaszczaś,
 - Główna Księgowa Monika Szablewska,
- Centralne Biuro Antykorupcyjne:
 - zastępca szefa CBA Maciej Wąsik,
 - dyrektor Departamentu Finansów Daniel Art.,
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej:
 - komendant główny Wiesław Leśniakiewicz,
 - zastępca komendanta Piotr Kwiatkowski,
 - zastępca komendanta Marek Kowalski,
- Krajowa Rada Sądownictwa
 - zastępca przewodniczącego sędzia Roma Kęska,
 - dyrektor finansowy, główny księgowy Ewa Staniszevska,
 - szef Biura KRS sędzia Irena Piotrowska,
- przedstawiciele Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu Beata Mandylis i Renata Bronowska.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Pod nieobecność ministra Zbigniew Wrony ustawę przedstawił dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego Wojciech Sadrakuła.

Powyższa zmiana ustawy była przedmiotem obrad Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Ustawodawczej, a stanowi ona wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2007 r. Ustawa zmierza do wzmocnienia gwarancji procesowych oskarżonego (podejrzanego), który ma zostać poddany obserwacji psychiatrycznej w zakładzie leczniczym. Na etapie prac w Sejmie wprowadzono zmiany, które dotyczą m.in. wydłużenia okresu stosowania obserwacji psychiatrycznej w zakładzie leczniczym z 10 dni do 4 tygodni, a także wydłużenie maksymalnego czasu stosowania obserwacji z 6 do 8 tygodni, rezygnacji z zakazu stosowania obserwacji w zakładzie leczniczym, gdy ściganie następuje z oskarżenia prywatnego, oraz rezygnacji z przyznania oskarżonemu prawa dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia w wypadku oczywiście niesłusznej obserwacji psychiatrycznej.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu przedstawiła uwagi do powyższej nowelizacji.

W trakcie dyskusji, w której głos zabrali senatorowie Zbigniew Romaszewski, Stanisław Piotrowicz i Zbigniew Cichoń.

Senator Zbigniew Romaszewski zgłosił poprawkę zmierzającą do wykluczenia możliwości stosowania obserwacji psychiatrycznej w zakładzie leczniczym w stosunku do oskarżonego o popełnienie przestępstwa prywatnoskargowego, chyba, że oskarżony o to badanie wnosi sam.

Komisja w głosowaniu (1/0/3) przyjęła tę poprawkę.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Zbigniew Cichoń.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy wraz z poprawką.

Ad. 2 Ustawę przedstawił ponownie dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Sadrakuła. Ustawa poszerza zakres właściwości sądów wojskowych o przestępstwa popełnione przez żołnierzy i pracowników wojska za granicą, podczas użycia lub pobytu polskich Sił Zbrojnych poza granicami państwa.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego przedstawiła uwagi do rozpatrywanej ustawy.

Po zakończeniu dyskusji, wobec braku zastrzeżeń do ustawy, przewodniczący komisji zgłosił o przyjęcie rozpatrywanej ustawy bez poprawek.

Komisja – w głosowaniu - przyjęła wniosek jednogłośnie.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Stanisław Piotrowicz.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek

Ad.3 Ustawę przedstawił dyrektor Departamentu Sądów Powszechnych w Ministerstwie Sprawiedliwości Grzegorz Wałęjko. Celem tej ustawy jest stworzenie podstawy prawnej do wprowadzenia elektronicznych postępowań upominawczych. Nowelizacja tej ustawy ma służyć uproszczeniu i przyspieszeniu postępowań sądowych w sprawach drobnych, w których stan faktyczny nie jest skomplikowany i nie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego. Ustawa przewiduje utworzenie e-sądu, jako wydziału cywilnego sądu rejonowego, który będzie prowadził postępowanie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W wyniku dyskusji, w której głos zabrali przedstawiciele resortu sprawiedliwości Bogdan Pękalski i Grzegorz Wałęjko oraz senatorowie Stanisław Piotrowicz, Zbigniew Cichoń i Jan Wyrowiński i legislator Renata Bronowska, senator Stanisław Piotrowicz zgłosił dwanaście poprawek.

Komisja – w głosowaniu - przyjęła 10 z nich.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzeniu Senatu został wybrany senator Jan Wyrowiński.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy wraz z poprawkami.

Ad.4 Przewodniczący komisji przypomniał, że komisja na posiedzeniu w dniach 12 i 13 listopada br wstępnie rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na rok 2009 w częściach odpowiadających merytorycznemu zakresowi działania.

Na posiedzeniu Komisji w dniu 11 grudnia br senatorowie wysłuchali opinii przedstawicieli poszczególnych resortów, zawierających w większości przypadków prośbę o zachowanie budżetów ich jednostek w wersji przyjętej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 5 grudnia br.

Omawiając budżet Naczelnego Sądu Administracyjnego – wiceprezes NSA sędzia Roman Hauser oddał do dyspozycji kwotę 8 mln złotych środków niewykorzystanych w budżecie tej placówki.

Z kolei Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych Michał Serzycki wyraził zaniepokojenie zwiększonymi o 100% stawkami czynszu siedziby GODO, która to podwyżka stanowić będzie znaczne obciążenie ich budżetu, co może niekorzystnie odbić się na placach bądź nawet skutkować może zwolnieniom.

Rzecznik Praw Obywatelskich – dr Janusz Kochanowski wyraził swoje ubolewanie, iż po raz kolejny budżet Rzecznika ulega zmniejszeniu. Po znakiem zapytania pozostaje więc powołanie krajowego mechanizmu przeciwdziałania torturom, jak również podwyżki na wynagrodzenia dla pracowników Biura Rzecznika, dlatego też Rzecznik zwrócił się do senatorów z prośbą o przywrócenie 7 mln zł, o które na etapie prac sejmowych uszczuplony został budżet w części 10 – Rzecznik Praw Obywatelskich.

Kolejnym budżetem, który został znacznie uszczuplony na etapie prac sejmowych – jest budżet Instytutu Pamięci Narodowej. Prezes Janusz Kurtyka nie krył szoku spowodowanego odebraniem Instytutowi kwoty 46 mln złotych, w sytuacji gdy zgodnie z nowelizacją ustawy o ustroju sądów powszechnych od Nowego Roku wzrasta wynagrodzenie prokuratorów średnio o ok. 1000 złotych. W takiej sytuacji poważnie zagrożona jest dalsza digitalizacja zbiorów Instytutu, być może również konieczne będą redukcje personelu.

Budżet Urzędu do Spraw Kombatantów, jak co roku jest niewystarczający, szczególnie na świadczenie pomocy socjalnej dla tych osób, takich jak wykupienie leków, opłacenie przejazdu bądź pobytu w sanatorium.

Omawiając budżet w części - 15 Sprawiedliwość, senator Zbigniew Romaszewski, nie krył swojego oburzenia faktem, iż pomimo zapewnień przedstawicieli resortu o prowadzonej reformie służby więziennej i wdrażaniem nowych systemów wykonywania kary pozbawienia wolności środkami nieizolacyjnymi, resort nie zagwarantował w swoim budżecie środków na utworzenie

dodatkowych etatów dla kuratorów zawodowych. Zdanie to podzielili również pozostali członkowie komisji.

W opinii przekazanej do Komisji Gospodarki Narodowej, Komisja proponuje wprowadzenie poprawek mających na celu zwiększenie budżetu w częściach:

- 13 - Instytut Pamięci Narodowej o kwotę 4 mln złotych w grupie „Wydatki bieżące” z przeznaczeniem na realizację wynagrodzeń prokuratorów zgodnie z ustawą o zmianie ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych,
- 54 – Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych również o kwotę 4 mln z przeznaczeniem na świadczenia dla osób fizycznych

Pozyskana kwota 8 mln jest wynikiem zmniejszenia wydatków majątkowych budżetu Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Natomiast w części 83 Rezerwy celowe Komisja proponuje utworzenie nowej pozycji „Kuratorzy zawodowi”. Poprawka ta zmierza do zagwarantowania środków finansowych w kwocie 2,5 mln zł na utworzenie 150 etatów kuratorów zawodowych.

Akceptacji Komisji nie uzyskały poprawki zgłoszone przez senatora Zbigniewa Romaszewskiego zmierzające do przyznania kombatantom kwoty 15 mln złotych pochodzącej z części 29 – Obrona narodowa – świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz przywrócenie Instytutowi Pamięci Narodowej kwoty 15 mln na wynagrodzenia z części budżetu 42 – Sprawy wewnętrzne.

Pozostałe części budżetu zostały pozytywnie zaopiniowane przez członków Komisji, a zawarte w opinii poprawki przyjęte zostały jednogłośnie.

Opinię Komisji na posiedzeniu Komisji Gospodarki Narodowej przedstawi senator Jacek Swakoń.

Konkluzja: Komisja w swojej opinii wnosi o przyjęcie ustawy wraz z poprawkami.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich